

Міністерство охорони здоров'я України
Івано-Франківський національний медичний університет
Громадська організація «Вінницька обласна асоціація фармацевтів
«КУМ ДЕО»
Донецький національний медичний університет

**МІЖРЕГІОНАЛЬНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ОСВІТА, НАУКА ТА ПРАКТИКА
В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ»**

Івано-Франківськ – Яремче,
30-31 травня 2025 р.

Особливості вітчизняного ринку засобів на рослинній основі, що застосовуються для лікування гельмінтозів

Червоненко Н.М.

*Запорізький державний медико-фармацевтичний університет,
м. Запоріжжя
prirodnaya.26@gmail.com*

Вступ. Гельмінтози – інфекційні паразитарні хвороби, які посідають третє місце у світі серед інфекційних хвороб, зокрема кишкових гельмінтозів. 25 % населення землі, тобто кожний четвертий, уражено гельмінтозами, в Європі кожний третій житель – одним гельмінтозом, тоді як кожен житель тропіків уражений 3-4 гельмінтозами. Дослідники свідчать, що на гельмінтози припадає від 89-99% всіх інвазій. При цьому економічні втрати, спричинені гельмінтозами травної системи, посідають четверте місце у загальній структурі хвороб та травм населення планети. На території України може бути розповсюджено до 30 різновидів гельмінтозів. Серед паразитарних хвороб в Україні на гельмінтози припадає 90,2%. Слід зазначити, що ця статистика є лише приблизними оцінками, оскільки точні дані про поширеність гельмінтозів у різних регіонах світу часто відсутні.

Мета роботи: дослідження ринку засобів на рослинній основі, що застосовуються для лікування гельмінтозів.

Матеріали та методи. Для виконання завдань роботи були вивчені наступні джерела: наукові публікації в спеціалізованих виданнях, статистичні данні, Державний реєстр лікарських засобів (ЛЗ), Компендіум, Інтернет-сайти аптечних мереж прайс-листи виробників і постачальників продукції та інші. В роботі використовувалися наступні методи дослідження: системний історичний, логічний, графічний, контент-аналіз, порівняльний та інші.

Результати. Ознайомлення з переліком антигельмінтних ЛЗ у Державному реєстрі показало, що серед них тільки Ворміл-фіто сироп 200 мл та капсули № 60 (Індія) мають у своєму складі різні рослини. Це спонукало вивчити асортимент засобів на рослинній основі на регіональному ринку у вигляді специфічних харчових продуктів (СХП, дієтичних добавок) для лікування гельмінтозів.

Для проведення фірмового аналізу асортименту дієтичних до-

бавок нами були об'єднані дані переліків СХП двох електронних інформаційних пошукових систем, які дають інформацію про наявність фармацевтичної продукції в аптеках країни: Tabletki.ua та Liki24.com. Сумарний аналіз показав, що споживачам ця продукція пропонується у вигляді твердих лікарських форм: 81,6% та 62,5% (відповідно Tabletki.ua та Liki24). Серед них це переважно капсули - 43,8% та 65% (відповідно двом сайтам). Далі був проведений фірмовий аналіз вітчизняних виробників специфічних харчових добавок антигельмінтної дії.

Фірмовий розподіл специфічних харчових добавок показав, що позицію лідера займають вітчизняні фірми-виробники – 53,5%. Друге місце конкурентного середовища СХП антигельмінтної дії завоювали американські фірми – 25,6%. Такі фірми з Молдови, як VITAPHARM-COM S.R.L. та ICS Eurofarmaco SA, займають всього 4,7% ринку специфічних харчових добавок антигельмінтної дії. Останні 16,1% сегменту для боротьби з гельмінтозами розподілили між собою сім фірм-виробників по 2,3%: PharmUnion (Італія), SuryaHerbalLimited (Індія), Мілі Хелскере (Великобританія), Лабораторія ІНЕЛДЕА (Франція), ВефаІлачСанайівеТіджарет (Туреччина), SHENZHEN HONGSEN BIOLOGY (Китай) та EubionCorporationSp. z o.o (Польща).

Далі був проведений фірмовий аналіз вітчизняних виробників специфічних харчових добавок антигельмінтної дії. На фармацевтичному ринку країни вивчаємий сегмент продукції для лікування гельмінтозів представлений 23 вітчизняними фірмами-виробниками. Основними лідерами на ринку СХП є дві фірми: Красота та Здоров'я ТОВ (6 позицій) і Choice (5 позицій). Друге місце поділили між собою теж два конкурента: ТОВ «Грін-Віза» та Біола НП, НВП, ТОВ, які пропонують споживачам по 3 позиції своєї продукції. Третю групу рейтингу складають 5 фірм, які постачають на фармацевтичний ринок по 2 позиції СХП антигельмінтної дії рослинного походження: ПрАТ Віола, Рослина Карпат, Дана, Я, Yvonika і ФармаконТОВ. Всі останні українські фірми пропонують ринку СХП по одній позиції свого товару.

В подальшому було вирішено з'ясувати глибину асортименту СХД антигельмінтної дії рослинного походження для лікування гельмінтозів в трьох окремих аптечних мережах міста Запоріжжя. Так,

сайт АМ №1 пропонував споживачам СХД антигельмінтної дії на рослинній основі 17 позицій продукції, але з них на час дослідження наявності було тільки 6 товарів, ціна яких коливалась від 68,10 до 344,20 грн. АМ №2 за даним свого інформаційного сайту пропонував 9 позицій товару на рослинній сировині для лікування гельмінтозів, але в наявності було тільки 4 (44%), ціна який коливалась від 104,13 до 318,31 грн. Сайт АМ №3 пропонував споживачам 8 позицій СХД антигельмінтної дії рослинного походження, які були в наявності. Інтервал цін полягав у межах 128,70 – 502,50 грн.

Загальне порівняння СХП антигельмінтної дії рослинного походження в трьох мережах показало, що самими поширеними в них були 4 позиції сегменту СХП: Вормілфіто сироп 200 мл (Індія), Вормілфітокапс. №60 (Індія), Ворматік сироп 100мл (Україна), Фітоглістоцидкапс. №8 по 0,35 (Дана, Я). Тільки в АМ №3 були в наявності 4 інші позиції даного сегменту СХД рослинного походження для лікування гельмінтозів: Кучику від глистів сироп 150 мл (Туреччина), Клін Систем антипаразитарний комплекс 50 мл фл. (Китай), Тройчатка - антіворм капсули №40 (Україна), Антіворм капсули №60 (Україна). Тільки АМ №1 могла запропонувати споживачам Антиглист капсули 0,4 №30 (Фармаком).

Висновки. Вивчено асортимент, охарактеризовано фірмову структуру асортименту СХП на рослинній основі протигельмінтної дії та розраховано їх глибину на місцевому ринку.

Таким чином, на момент дослідження в трьох аптеках міста в наявності було 6,8% асортименту СХД на рослинній основі.

Особливості антикризового управління у фармацевтичних організаціях <i>Присяник Л.Ф., Посилкіна О.В.</i>	95
Кадрові проблеми аптечного сегменту: думка фармацевтів <i>Ткаченко Н.О.</i>	98
Маркетинговий аналіз українського ринку антигістамінних препаратів для лікування алергічного риніту <i>Хортецька Т.В., Смойловська Г.П., Єренко О.К., Малюгіна О.О.</i>	100
Особливості вітчизняного ринку засобів на рослинній основі, що застосовуються для лікування гельмінтозів <i>Червоненко Н.М.</i>	103
СЕКЦІЯ 5. Перспективи розвитку аптечної та промислової технології лікарських засобів в умовах сьогодення	106
Application of HPTLC in the standardization of herbal products and propolis extracts <i>Hudz Nataliia, Przybyła Katarzyna, ¹Rył Bartosz, Rumynska Tetiana, Nataliia Shapovalova</i>	107
3D-printed dosage forms loaded with <i>Solidago canadensis</i> L. herb extract <i>Oleh Koshovyi, Yurii Hrytsyk, Jyrki Heinämäki, Ain Raal</i>	109
Development of the composition and evaluation of a syrup with Pau D'Arco extract <i>Ouakrim S., Sichkar A. A., Kryklyva I. O.</i>	111
Розробка складу і технології відновлюючого гелю після процедури відбілювання зубів <i>Бохонко М.Р., Білоус С.Б.</i>	113
Дослідження використання диспергованого ібупрофену для підвищення біодоступності <i>Кузьмін Д.О., Николайчук Н.О.</i>	115
Дослідження вмісту суми поліфенолів у фітосубстанціях із <i>Zinnia angustifolia</i> Kunth. трави і <i>Zinnia elegans</i> Jacq. трави <i>Огар В. Р., Стебельська Х. Б., Будняк Л. І.</i>	118